

Tisztelt Jelentkező!

Ezúton gratulálunk sikeres felvételijéhez, amelyben állami ösztöndíjas képzésre nyert felvételt! Ahhoz azonban, hogy állami ösztöndíjas finanszírozási formában hallgatói jogviszonya létrejöhessen, be kell iratkoznia a felsőoktatási intézménybe, amit az ún. beiratkozási lap kitöltésével tud majd megtenni. A beiratkozáskor – a beiratkozási lap aláírásával – nyilatkoznia kell arról is, hogy ismeri és vállalja az állami ösztöndíjas képzés feltételeit, ezért engedje meg, hogy ezekről az alábbiakban röviden tájékoztassuk azzal, hogy jelen tájékoztató elsősorban az ösztöndíjjal kapcsolatos szabályokban való eligazodást hivatott szolgálni, ezért - a jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések alapulvételével - csak a legfontosabb kérdésekre terjed ki. A részletes szabályok az Oktatási Hivatal [honlapján](http://www.oktatas.hu), a www.oktatas.hu-n találhatóak meg.

A magyar állami ösztöndíj feltételeinek nyilvántartásáért felelős szerv az Oktatási Hivatal, az állami ösztöndíjjal kapcsolatos ügyeket az alábbi főosztály intézi:

Oktatási Hivatal
Magyar Állami Ösztöndíj Főosztály
Oktatási Hivatal, 1363 Budapest 502., Pf. 19.
Ügyfélszolgálat: 1122 Budapest, Maros utca 19-21.,
+36-1-477-31-31,
hsz@oh.gov.hu

I. Az állami ösztöndíjas finanszírozási forma jelentése

A felsőoktatási képzés költségét vagy a hallgató viseli (önköltséges képzés) vagy pedig a Magyar Állam fizeti meg a felsőoktatási intézménynek, ez utóbbit nevezzük állami ösztöndíjas finanszírozási formának. Az állami ösztöndíj konstrukcióban tehát a Magyar Állam vállalja, hogy a hallgatóra tekintettel kifizeti a képzés – felsőoktatási felvételi tájékoztatóban közzétett – önköltségét a felsőoktatási intézménynek, míg a hallgató vállalja, hogy teljesíti a jogszabályban meghatározott, az alábbi III. pontban bemutatott kötelezettségeket.

II. Az állami ösztöndíjassá válás

A felvételi eljárásban állami ösztöndíjjal támogatott képzésre besorolt jelentkező a felsőoktatási intézménybe történő beiratkozáskor köteles nyilatkozni arról, hogy elfogadja az állami ösztöndíjas képzés feltételeit, ekkor jön létre a hallgatói jogviszony és válik a hallgató állami ösztöndíjassá. A beiratkozási lapon szereplő nyilatkozat szövege a következő: *Vállalom a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésnek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben rögzített feltételeit, és kijelentem, hogy a feltételeket megismertem.*

Ha a felvételt nyert jelentkező a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés feltételeit nem vállalja, a felsőoktatási intézménynek fel kell ajánlania részére ugyanazon képzésen önköltséges finanszírozási formában való részvétel lehetőségét.

III. Az állami ösztöndíjas hallgató kötelezettségei

Az állami ösztöndíjas hallgató kötelezettségeit a nemzeti felsőoktatási törvény (2011. évi CCIV. törvény, továbbiakban Nftv.) 48/A. §-a tartalmazza, ezek a beiratkozástól (vagyis a feltételek vállalásától) kezdve terhelik a hallgatót.

Az Nftv. 48/A. §-a alapján a magyar állami ösztöndíjas hallgató köteles

- a) az általa folytatott, magyar állami ösztöndíjjal támogatott adott képzésen a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott tanulmányi idő alatt, de **legfeljebb a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott képzési idő másfélszeresén belül megszerezni az oklevelet (ún. oklevélszerzési kötelezettség), és**
- b) **az oklevél megszerzését követő húsz éven belül az általa állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban** magyar joghatóság alatt álló munkáltatónál a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. §-ában meghatározott **biztosítási jogviszonyt eredményező munkaviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt fenntartani vagy magyar joghatóság alatt vállalkozási tevékenységet folytatni (ún. hazai munkaviszony fenntartási kötelezettség).**

Az Oktatási Hivatal nyomonköveti az oklevélszerzési határidő betartását. A nyomonkövetéshez szükséges adatokat a felsőoktatási intézmények a tanulmányi rendszerbe elektronikusan rögzített adatokból küldik be a központi nyilvántartásnak, vagyis a Felsőoktatási Információs Rendszernek (FIR-nek).

A képzési idő, ami alatt az oklevelet meg kell szerezni (csak a kiállított oklevél elfogadható!) objektív, szakonként eltérően van meghatározva az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendeletben illetve a tanárképzés vonatkozásában a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendeletben, de a felsőoktatási felvételi tájékoztatóban is közzétük illetve a www.felvi.hu weboldalunkon is megtalálható. Ennek kell a másfélszeresét számítani, ha tört részre jön ki, fölfelé kell kerekíteni. Az oklevélszerzési határidő szempontjából kizárólag az aktív félévek (a szünetelés nem) számítanak.

Példa: az emberi erőforrások alapszak képzési ideje 6 félév, így ez esetben 9 félév alatt kell megszerezni a kiállított oklevelet. Ha ez a hallgató határidőben, példának okáért 6 félév alatt megszerzi az oklevelet, akkor a szerzést követő naptól számítva 20 éven belül kell ledolgoznia a 6 félévnek megfelelő időt, ami (tekintettel arra, hogy ez esetben egy félév 150 napnak felel meg) 900 napot jelent.

Fontos tudni, hogy az oklevélszerzési határidő – a hallgató kérelmére, legfeljebb kettő alkalommal, összesen legfeljebb kettő év időtartamra – felfüggeszthető külföldi felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokra vagy nyelvvizsgabizonyítvány megszerzése érdekében felnőttképzésben folytatott tanulmányokra tekintettel.

IV. Szankciók a hallgatói kötelezettségek nemteljesítése esetére

Fontos tudni, hogy – főszabályként – nem keletkezik ösztöndíj visszatérítési kötelezettség akkor, ha felsőoktatási szakképzésben illetve osztott képzésben legfeljebb egy félévig, osztatlan képzésben legfeljebb két félévig vett igénybe a hallgató állami ösztöndíjat, és egy éven belül nem kezd új képzést.

Amennyiben a hallgató – egy illetve kettő félévnél – tovább folytatja tanulmányait állami ösztöníjas formában és nem szerzi meg a III. pontban meghatározott határidőn belül az oklevelet, az Nftv. 48/A. § c) pontja alapján köteles átalányként megfizetni a hallgató adott képzésére tekintettel a Magyar Állam által a felsőoktatási intézménynek folyósított állami ösztöndíj 50 %-ának megfelelő összeget.

Példa: Ha a hallgató emberi erőforrás alapképzési szakon 10 félév alatt szerez oklevelet, melyből 8 félév volt magyar állami ösztöndíjas, és a képzés felvételi tájékoztatóbeli önköltsége 200 000 Ft / félév volt, akkor a hallgató, mivel nem szerezte meg 9 félév alatt az oklevelét, ezért a 8 állami ösztöndíjas félév önköltségének felét, vagyis $8 \times 200\,000 / 2 = 800\,000$ Ft kötelezettséget halmoz fel az állam felé.

Az Nftv. ilyen esetben azonban lehetővé teszi, hogy – a hallgató kérelmére – a visszafizetés helyett hazai munkaviszony fenntartással teljesítsen. A példát tovább folytatva: ha a fizetési kötelezettség megállapítását követően a hallgató kéri, hogy – visszafizetés helyett – inkább hazai munkaviszony fenntartással teljesítene, akkor az igénybe vett 8 félév alapján 8×150 (nap / félév) = 1200 nap hazai munkaviszonyt kell teljesítenie összesen $1200 + 365 = 1565$ nap alatt.

Amennyiben a hallgató megszerzi határidőre az oklevelét, azonban azt követően nem teljesíti a 20 éven belüli hazai munkaviszony fenntartási kötelezettséget, akkor köteles visszafizetni az adott képzésére tekintettel folyósított magyar állami ösztöndíjnak - évente a Központi Statisztikai Hivatal által megállapított éves átlagos fogyasztóiár-növekedés mértékével növelt - összegét a Magyar Államnak. Tehát ha fenti emberi erőforrás szakos hallgató 9 félév alatt oklevelet szerez és abból 8 félévig állami ösztöndíjas, akkor $8 \times 200\,000$ Ft = 1 600 000 Ft inflációval növelt összegét kell megfizetni.

A visszafizetési kötelezettség – kérelemre – részletekben is teljesíthető (részletfizetés).

V. Mentésülés az állami ösztöndíjas kötelezettségek illetve szankciók alól

Néhány, jogszabályban meghatározott esetben a hallgató – kérelemre, részben vagy egészben – mentesülhet a kötelezettségek illetve a szankciók alól.

Minden kötelezettség illetve szankció alól mentesül az, aki három gyermeket szül. Az oklevélszerzési kötelezettség alól tartós betegség, baleset, szülés miatt; munkavállalási kötelezettség és visszafizetés alól megváltozott munkaképességre tekintettel, tartós betegség, baleset, szülés, kettő vagy több gyermek nevelése vagy más, önhibán kívüli váratlan ok miatt lehet mentesülni.

További információkat talál az Oktatási Hivatal [honlapján](http://honlapjan.hu), a www.oktatas.hu-n.

Sikeres és eredményes felsőoktatási tanulmányokat kívánva, üdvözlettel:

Budapest, 2016. augusztus 9.

Oktatási Hivatal